

Bài 36

VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

(tiếp theo)

Đồng bằng sông Cửu Long là vùng trọng điểm lương thực, thực phẩm đồng thời là vùng xuất khẩu nông sản hàng đầu của cả nước. Công nghiệp, dịch vụ bắt đầu phát triển. Các thành phố Cần Thơ, Mỹ Tho, Cà Mau, Long Xuyên đang phát huy vai trò là các trung tâm kinh tế lớn của vùng.

IV. TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ

1. Nông nghiệp

Đồng bằng sông Cửu Long là vùng trọng điểm lúa lớn nhất của cả nước.

Bảng 36.1. Diện tích, sản lượng lúa ở Đồng bằng sông Cửu Long và cả nước, năm 2002

Tiêu chí	Vùng	Đồng bằng sông Cửu Long	Cả nước
Diện tích (nghìn ha)		3834,8	7504,3
Sản lượng (triệu tấn)		17,7	34,4

Căn cứ vào bảng 36.1, hãy tính tỉ lệ (%) diện tích và sản lượng lúa của Đồng bằng sông Cửu Long so với cả nước. Nếu ý nghĩa của việc sản xuất lương thực ở đồng bằng này.

Lúa được trồng chủ yếu ở các tỉnh Kiên Giang, An Giang, Long An, Đồng Tháp, Sóc Trăng và Tiền Giang. Bình quân lương thực theo đầu người toàn vùng đạt 1066,3 kg, gấp 2,3 lần trung bình cả nước (năm 2002). Nhờ đó, Đồng bằng sông Cửu Long trở thành vùng xuất khẩu gạo chủ lực của nước ta. Nhiều địa phương đang đẩy mạnh trồng mía đường, rau đậu.

Đồng bằng sông Cửu Long là vùng trồng cây ăn quả lớn nhất cả nước với nhiều loại hoa quả nhiệt đới : xoài, dừa, cam, bưởi,...

Nghề nuôi vịt đòn phát triển mạnh. Vịt được nuôi nhiều nhất ở các tỉnh Bạc Liêu, Cà Mau, Sóc Trăng, Vĩnh Long, Trà Vinh.

Trong tổng sản lượng thuỷ sản cá nước, Đồng bằng sông Cửu Long chiếm hơn 50%, nhiều nhất là các tỉnh Kiên Giang, Cà Mau và An Giang. Nghề nuôi trồng thuỷ sản, đặc biệt nghề nuôi tôm, cá xuất khẩu, đang phát triển mạnh.

Hình 36.1. Bè nuôi cá ở An Giang

Tại sao Đồng bằng sông Cửu Long có thể mạnh mẽ phát triển nghề nuôi trồng và đánh bắt thuỷ sản ?

Nghề rừng cũng giữ vị trí rất quan trọng, đặc biệt là trồng rừng ngập mặn ven biển và trên bán đảo Cà Mau. Các địa phương đang có biện pháp tích cực phòng chống cháy rừng, bảo vệ sự đa dạng sinh học và môi trường sinh thái rừng ngập mặn.

2. Công nghiệp

So với nông nghiệp, tỉ trọng sản xuất công nghiệp còn thấp, khoảng 20% GDP toàn vùng (năm 2002).

Bảng 36.2. Các ngành công nghiệp ở Đồng bằng sông Cửu Long, năm 2000

Ngành sản xuất	Tỉ trọng trong cơ cấu công nghiệp của vùng (%)	Hiện trạng
Chế biến lương thực thực phẩm	65,0	Chủ yếu là xay xát lúa gạo, chế biến thuỷ sản đông lạnh, làm rau quả hộp, sản xuất đường mít. Sản phẩm xuất khẩu : gạo, thuỷ sản đông lạnh, hoa quả. Phân bố hầu khắp các tỉnh, thành phố trong vùng,...
Vật liệu xây dựng	12,0	Các cơ sở sản xuất vật liệu xây dựng phân bố ở nhiều địa phương, lớn nhất là nhà máy xi măng Hà Tiên II.
Cơ khí nông nghiệp, một số ngành công nghiệp khác	23,0	Phát triển cơ khí nông nghiệp. Thành phố Cần Thơ với khu công nghiệp Trà Nóc là trung tâm công nghiệp lớn nhất.

Dựa vào bảng 36.2 và kiến thức đã học, cho biết vì sao ngành chế biến lương thực thực phẩm chiếm tỉ trọng cao hơn cả ?

Hầu hết cơ sở sản xuất công nghiệp tập trung tại các thành phố và thị xã, đặc biệt là thành phố Cần Thơ.

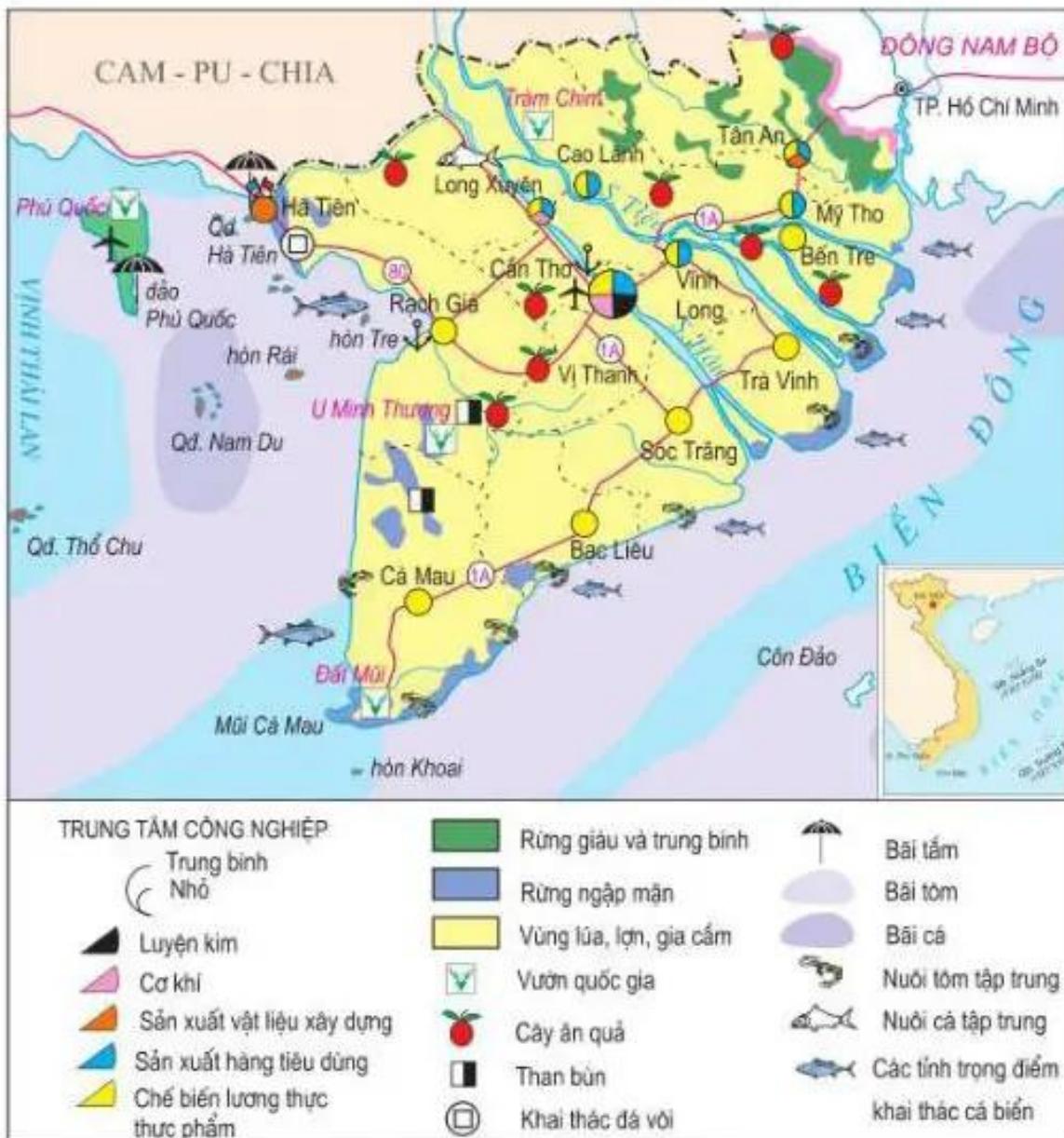
Quan sát hình 36.2, hãy xác định các thành phố, thị xã có cơ sở công nghiệp chế biến lương thực thực phẩm.

3. Dịch vụ

Khu vực dịch vụ ở Đồng bằng sông Cửu Long bao gồm các ngành chủ yếu : xuất nhập khẩu, vận tải thuỷ, du lịch. Hàng xuất khẩu chủ lực là gạo (chiếm 80% gạo xuất khẩu của cả nước, năm 2000), thuỷ sản đông lạnh, hoa quả. Giao thông đường thuỷ giữ vai trò quan trọng trong đời sống và hoạt động giao lưu kinh tế.

Nêu ý nghĩa của vận tải thuỷ trong sản xuất và đời sống nhân dân trong vùng.

Du lịch sinh thái bắt đầu khởi sắc như du lịch trên sông nước, miệt vườn, biển đảo. Tuy nhiên chất lượng và khả năng cạnh tranh của sản phẩm du lịch còn hạn chế. Đồng bằng sông Cửu Long đang được đầu tư lớn để nâng cao chất lượng và hiệu quả kinh tế của khu vực dịch vụ.

Hình 36.2 Lược đồ kinh tế vùng Đồng bằng sông Cửu Long

Hình 36.3 Chợ trên sông
Cái Rang, Cần Thơ

V. CÁC TRUNG TÂM KINH TẾ

Các thành phố Cần Thơ, Mỹ Tho, Long Xuyên, Cà Mau là những trung tâm kinh tế của vùng. Thành phố Cần Thơ là trung tâm kinh tế lớn nhất.

Thành phố Cần Thơ có những điều kiện thuận lợi gì để trở thành trung tâm kinh tế lớn nhất ở Đồng bằng sông Cửu Long ?

Đồng bằng sông Cửu Long giữ vai trò hàng đầu trong việc đảm bảo an toàn lương thực cũng như xuất khẩu lương thực, thực phẩm của cả nước. Các ngành công nghiệp, nhất là công nghiệp chế biến lương thực thực phẩm đang chiếm vị trí ngày càng quan trọng.

CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP

1. Đồng bằng sông Cửu Long có những điều kiện thuận lợi gì để trở thành vùng sản xuất lương thực lớn nhất của cả nước ?
2. Phát triển mạnh công nghiệp chế biến lương thực thực phẩm có ý nghĩa như thế nào đối với sản xuất nông nghiệp ở Đồng bằng sông Cửu Long ?
3. Dựa vào bảng 36.3 :

Bảng 36.3. Sản lượng thuỷ sản ở Đồng bằng sông Cửu Long (nghìn tấn)

Vùng	Năm	1995	2000	2002
Đồng bằng sông Cửu Long		819,2	1169,1	1354,5
Cả nước		1584,4	2250,5	2647,4

Vẽ biểu đồ cột thể hiện sản lượng thuỷ sản ở Đồng bằng sông Cửu Long và cả nước. Nhận xét.